

บทบรรณาธิการ

วารสารวณัฎ्ถองแหกรพุทธศาสตรปริทรรศน์ (Journal of Buddhist Studies Vanam Dongrak) ฉบับนี้ ยังรักษาความเข้มข้นของเนื้อหาเดิมในการเป็นสื่อกลางการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการทางด้านศาสนาและปรัชญาของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มีผู้อ่านหลายท่านสอบถามมายังกองบรรณาธิการว่าชื่อของวารสารแปลกดี เห็นชื่อแล้วอยากอ่าน เนื่องจากเกิดความสงสัยและอยากรู้อย่างที่มันเป็นคืออะไร การอ่านเนื้อหาเล่มก่อน ๆ ที่ผ่านมาก็ยังไม่เกิดความกระจ่างว่าชื่อของวารสารมีที่ไปที่มาอย่างไร กองบรรณาธิการขอชี้แจงให้ท่านผู้อ่านทราบว่า สิ่งที่ท่านกำลังสงสัยนั้นคือวัตถุประสงค์ของพวกเราตั้งแต่ต้น ที่ได้ร่วมประชุมร่วมกันเพื่อให้ได้มาของชื่อวารสารฉบับนี้เลยทีเดียว และบัดนี้ก็ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการตั้งชื่อวารสารนี้แล้วคือทำให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยและอยากอ่านวารสารเล่มนี้ ดังนั้นน่าจะถึงเวลาบอกให้ท่านผู้อ่านได้ทราบว่าที่มาของชื่อเป็นอย่างไร มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับวารสารอย่างไร ดังนี้

วารสารฉบับนี้ถือกำเนิดขึ้นในอาณาบริเวณเทือกเขาพนมดงรัก (Phanom Dongrak) เป็นเทือกเขาที่กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ชื่อพนมดงรักนี้เป็นที่เข้าใจของคนไทยทั่วไป การออกเสียง ดงรัก คำนี้สันนิษฐานว่าคนไทยน่าจะอ่านออกเสียงตามที่ฝรั่งเขาเขียนเอาไว้ว่า Dongrak จริง ๆ แล้วคำนี้ฝรั่งเขาออกเสียงว่า “ดองแร็ก” เพราะฝรั่งเองเขาเขียนขึ้นตามคำของคนพื้นถิ่นที่เรียกเทือกเขานี้ว่า พนมฆ้องแหกร ซึ่งเป็นภาษาพื้นถิ่นเขมร แม้คนพื้นถิ่นสุรินทร์ของไทยในปัจจุบันที่มีอายุมากกว่า 80 ปี ก็ออกเสียงว่าฆ้องแหกร สำหรับคำว่า “พนม” เป็นภาษาเขมร แปลว่าภูเขา โดยคำนี้ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกอักษรขอม พบที่ปราสาทพนมรุ้งจังหวัดบุรีรัมย์ว่า “วนรุง” แปลว่าภูเขาอันกว้างใหญ่ ถ้าเทียบกับคำนี้ วนัฆ้องแหกร จึงแปลว่าภูเขาไม้คาน เพราะคำว่า ฆ้องแหกร แปลว่าไม้คาน เกี่ยวกับความเป็นมาของภูเขาไม้คานนี้มีตำนานเล่าขานกันเรื่อยมาอยู่ในกลุ่มชนพื้นถิ่นซึ่งเราวยังไม่นำมาเล่าให้ฟังในฉบับนี้หากท่านผู้อ่านสนใจก็จะนำมาเล่าต่อในฉบับต่อไป เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไปให้เห็นถิ่นกำเนิด แหล่งของอารยธรรม และวิถีชีวิตของกลุ่มชนในดินแดนแถบนี้ เราจึงได้นำเอาชื่อของเทือกเขาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชื่อวารสาร คราวนี้ก็เป็นอันว่าได้ให้คำตอบเกี่ยวกับที่ไปที่มาของชื่อวารสารที่ท่านผู้อ่านได้สอบถามมาทางกองบรรณาธิการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว บทความที่ลงตีพิมพ์ในฉบับนี้เป็นเรื่องที่กองบรรณาธิการได้ร่วมประชุมพิจารณาคัดเลือกเรื่องที่ตรงตามวัตถุประสงค์หลักของวารสารคือการเผยแพร่ผลงานวิชาการทางด้านศาสนาและปรัชญา โดยมีผลงานของนักวิชาการที่ถูกเลือกจัดพิมพ์เผยแพร่ภายในเล่มตามลำดับดังนี้

พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ โดย พระมหามหวินทร์ ปุริสุตตโม บทความนี้นำเสนอประเด็นการศึกษา วิเคราะห์ และบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ผู้เขียนได้นำเสนอมุมมองว่าทั้งพระพุทธศาสนาและศาสตร์สมัยใหม่สามารถบูรณาการใช้ร่วมกันได้อย่าง

เหมาะสม โดยใช้ปัญหาที่ต้องการแก้เป็นตัวตั้งแล้วนำพระพุทธศาสนาและศาสตร์สมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือในการจัดการแก้ปัญหา

การประยุกต์ใช้ทุนทางวัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอีสาน โดย อุทิศ ทาหอม และ สุนันท์ เสนารัตน์ บทความนี้นำเสนอประเด็นมุมมองทุนทางวัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอีสาน ที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ลักษณะสังคม วิถีชีวิต โลกทัศน์ การปรับตัวกับระบบนิเวศทางสังคมและสภาพแวดล้อม เพื่อนำทุนทางวัฒนธรรมดังกล่าวไปสู่การประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณค่าต่อชุมชน

ความเชื่อเรื่องน้ำพระพุทธรูปมนต์สำหรับพุทธศาสนิกชน โดย สุชาติ บุษย์ชญาณนท์ บทความนี้นำเสนอประเด็นความเชื่อของชาวพุทธที่มีต่อน้ำพระพุทธรูปมนต์ โดยนำเสนอเนื้อหาเริ่มจากความเป็นมาของน้ำพระพุทธรูปมนต์ในพระพุทธศาสนา กระบวนการประกอบพิธีทำน้ำพระพุทธรูปมนต์ คติความเชื่อพลังอำนาจในพระรัตนตรัยของพุทธศาสนิกชน และข้อพิสูจน์น้ำพระพุทธรูปมนต์ทางวิทยาศาสตร์

เปรต กับความสัมพันธ์กับประเพณีแซนโฎนตาของชาวไทยเขมร โดย ยโสธรา ศิริภา ประภากร และคณะ บทความนี้นำเสนอประเด็นฐานคติความเชื่อของชาวไทยเขมรที่ว่า เปรตเป็นลักษณะวิญญาณที่หิวโหย อดอยากเป็นผู้ที่อยู่อาศัยอีกภพภูมิหนึ่ง มีความสัมพันธ์กับประเพณีแซนโฎนตาของชาวไทยเขมร เป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ปฏิบัติสืบต่อกันมา จึงก่อให้เกิดประเพณีและพิธีกรรมแซนโฎนตาที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ศิวลึงค์: ศาสนศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาพราหมณ์ โดย สมมาตร ผลเกิด บทความนี้นำเสนอ มุมมองในประเด็น ความหมาย กำเนิด รูปแบบ คติการนับถือ พิธีบูชา เครื่องบูชา อาณิสย์ของการบูชา และอำนาจของศิวลึงค์ ซึ่งเป็นความเชื่อของศาสนิกชนผู้นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ที่มีต่อองค์พระศิวมหาเทพ ที่เป็นเทพเจ้าสูงสุดในลัทธิไศวนิกาย

มิติการประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการเสริมสร้างศักยภาพทางบริหารงานของผู้บริหารองค์การ: การสะท้อนมุมมองจากการทบทวนวรรณกรรม โดย สุรศักดิ์ ชะมารัมย์ และคณะ บทความนี้เสนอ มุมมองในประเด็นการประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำเชิงพุทธในการเสริมสร้างศักยภาพทางบริหารงานของผู้บริหารองค์การในมิติต่าง ๆ ด้วยการอธิบายถึงความหมายและความสำคัญ แนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพุทธ และในตอนท้ายเป็นการนำเสนอถึงมิติการประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำเชิงพุทธ ใน 5 มิติ คือ ด้านการศึกษา ด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการ ด้านสาธารณสุข ด้านศาสนา และ ด้านอื่นๆ

การสร้างความปลอดภัยตามบทบาทภาวะผู้นำ โดย พระปลัดสุระ ญาณธโร บทความนี้นำเสนอประเด็นบทบาทของผู้นำ เนื้อหาที่นำเสนอเริ่มจากลักษณะพิเศษของผู้นำ ผู้นำกับ

การเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง คุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนในการบริหารความเปลี่ยนแปลง ผู้นำจะต้องมีความสามารถที่จะประสานพลังทั้งหลายเพื่อการทำงานให้สำเร็จ ผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องปฏิบัติตน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ผู้ตาม หรือผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอันดับแรก จึงจะสมกับที่ได้ชื่อว่าผู้นำหรือผู้บริหารที่ดี

อิทธิฐานธรรม : หลักความมั่นคงของมนุษย์ โดย ภัฏชวัชร สุขเสน บทความนี้นำเสนอ มุมมองในประเด็นหลักอิทธิฐานธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนาที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิตมนุษย์ หลักอิทธิฐานธรรมดังกล่าว มี 4 ประการคือ 1) ปัญญา คือความรู้รอบรู้ 2) สัจจะ คือความจริง 3) จาคะ คือการบริจาคทาน และ 4) อุปสมะ คือ รู้จักหาความสงบใจ เมื่อบุคคลนำไปพิจารณาด้วยปัญญาจนรู้แจ้งชัดในสิ่งที่ประโยชน์และมีประโยชน์ตามความเป็นจริง ก็ทำให้สามารถเข้าถึงความสงบ เกิดความมั่นคงในชีวิตได้

เทคนิคการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเป็นพลเมืองดี โดย พระเรืองเดช โชติธรมโฆ และอาจารย์กิตติคุณ ดั่งวงศ์ บทความนี้นำเสนอมุมมองประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนสาระเนื้อหาในเรื่องนี้เริ่มจากความหมายของสิทธิมนุษยชน ความหมายของสิทธิมนุษยชน ลักษณะของพลเมืองดีที่พึงประสงค์ การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก และจบลงด้วยประเด็นเทคนิคการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเป็นพลเมืองดี

สำหรับวารสารวณัฏฐองแหกรฉบับนี้ก็เช่นเคยทางกองบรรณาธิการยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นวารสารวิชาการทางด้านศาสนาและปรัชญาเป็นหลัก บทความที่น่าสนใจตีพิมพ์ในวารสารทุกฉบับล้วนผ่านการกลั่นกรองจากนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น เพื่อให้ได้บทความที่มีคุณภาพ แหลคม น่าสนใจ ถูกต้องครบถ้วนตามหลักวิชาการ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์สูงสุด

ผศ.ดร.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์

บรรณาธิการ